

nieuwe Geloof waren te gebruiken, hebben, wat te begrijpen is, toetreding geweigerd.

Het doel, dat deze FEDERATIE zich stelt, mist eenigszins de bekoring van het nieuwe. Het is reeds in de 16de eeuw nagestreefd door niemand minder dan den GROOTMOGOL AKBAR, die, in den ISLAM opgevoed, een Concilie hield van Mohammedaansche theologen, Hindoe- en Parsi-priesters en ook enkele Portugeesche missionairissen, om uit, wat in hun religies als waarheid erkend werd, een nieuwe religie, de DIN-ILÂHÎ, „de goddelijke Religie”, saam te stellen, en dit ook deed. Maar dit eklektisch maakwerk overleefde AKBAR nauwelijks.²⁾

Religieus, maar volstrekt niet kerkelijk, — het geldt ook, zij het al, dat zij niet als de FEDERATIE anti-kerkelijk is, van de buiten-kerkelijke vereeniging DE MIDDAGHOOGTE. Althans, wanneer wij mogen afgaan op het onlangs gepubliceerde program van haar HAAGSCHE afdeeling. Volgens dit program toch zullen verschillende sprekers, vogels van diverse pluimage, aantonen, dat het Joodsche Geloof, het Spinozisme, de Theosofie, het Roomsche-Katholicisme, het Protestantisme en de nieuwere Wijsbegeerte de religie als innerlijk beleven handhaven.

Laat mij u voor het eklekticisme der religieuze intellectueelen van rijperen leeftijd ook nog mogen wijzen op de Vereeniging WOODBROOKERS, die, van oorsprong Engelsch, hier een Hollandsch karakter heeft gekregen. Ontstaan, doordat enkelen onzer landgenooten het Kwaker-Seminarie te WOODBROOK bij BIRMINGHAM bezocht hadden, hield deze groep van religieuzen maar volstrekt niet kerkelijken, haar samenkomsten sedert 1910 te BENNEKOM, later te LUNTEREN en sedert 1912 te BARCHEM. Te EIBERGEN hebben deze Woodbrookers hun Retraite-huis, en sedert 1918 bezitten zij in OMHOOG een eigen orgaan. BARCHEM zoekt enkel naar Godsbeleving, en zoowel Vrijzinnigen als Rechtzinnigen, die dat verlangen, zijn welkom. Men tracht door cursussen, zoowel te BARCHEM als elders, aan dat verlangen te voldoen. Van dogmatische formuleering is men er afkeerig wijl niet naar het Gods-begrip, maar naar Godsbeleving, naar gewaarwording van God, wordt gezocht.

Met dit al staat deze kring van God-zoekers in het teeken van